

- vedtagelse af mål for miljø og udvikling,
- mere effektiv indsats på nationalt plan og overvågning samt
- opfordring til ratifikation og implementering af konventioner og protokoller indgået siden 1992 med bæredygtig udvikling for øje.

EU bør efter regeringens opfattelse arbejde for at sikre balance mellem økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelse. Regeringen finder, at EU bør spille en offensiv rolle i de videre forberedelser i samarbejde med andre regioner og ikke mindst u-landene. Det er dog i den forbindelse afgørende, at der vises respekt for u-landenes behov for tilstrækkelig tid til en grundig forberedelse, og at EU ikke bliver set som søgende at sætte sig på dagsordenen og forberedelsesprocessen. På den anden side bør EU også gøre sig overvejelser om konceptet for »A Global Deal« og dets elementer.

5. International handel, investeringer og bæredygtig udvikling.

Handel og investering bør spille en fuld og effektiv rolle til fremme af bæredygtig udvikling. Det bør sikres, at udviklingslande – især de mindst udviklede lande – bliver i stand til at drage fordel af liberaliseringen af handelen, at international handelspolitik og international miljøpolitik gensidigt understøtter hinanden, og at der lægges vægt på den sociale dimension af bæredygtig udvikling med henblik på at undgå de mulige negative virkninger af globaliseringen. Det er, for at WTO kan opfylde sin rolle i denne sammenhæng, væsentligt, at såvel bæredygtig udvikling som investeringer indgår i den kommende runde.

Der bør i forbindelse med Verdenstopmødet lægges vægt på skridt, som styrker både miljøbeskyttelsen og de fattige landes integration i den internationale handel. Opprioriteringen af miljøhensyn bør blandt andet ske gennem en afklaring af forholdet mellem WTO-regelsættet og handelsregler i multilaterale miljøaftaler (MEAs) med det mål for øje, at WTO regelsættet efter klare regler respekterer anvendelsen af sådanne regler. WTO bør i sit regelsæt indarbejde og anerkende internationalt anerkendte miljøprincipper, herunder forsigtighedsprincippet med særlig vægt på at styrke grundlaget for, at medlemmerne kan bringe forsigtighedsprincippet i anvendelse på områderne sundhed og miljøbeskyttelse. Dette indebærer f.eks. at etiske hensyn bør kunne integreres i reguleringen af genmodificerede organismer. Skridt, som gav-

ner både miljøet og udviklingslandene, skal respektere det enkelte lands adgang til at udvikle en effektiv miljøpolitik og herunder fastsætte egne miljøstandarder.

U-landene bør sikres bedre adgang til de industrialiserede landes markeder for så vidt angår produkter, hvor de er særligt konkurrencedygtige. Der bør indrømmes fri adgang for alle produkter fra mindst udviklede lande. EU's beslutning fra februar 2001 om at yde told- og kvotefri adgang til EU's marked for alle produkter, bortset fra våben og ammunition, fra de mindst udviklede lande er et vigtigt skridt i den rigtige retning.

En anden problemstilling omkring bæredygtig udvikling og handel er den særlige afhængighed visse folkeslag eller mindre samfund (øsamfund) har af maritime eller andre naturressourcer, som de ikke har markedsadgang for på grund af i-landenes foranstaltninger til fordel for bæredygtig udvikling.

Den sociale dimension af bæredygtig udvikling, herunder fremme af arbejdstagernes grundlæggende rettigheder og arbejdsmiljø, bør indtage en vigtig placering på Verdenstopmødet om bæredygtig Udvikling.

6. De regionale strategiprocesser for bæredygtig udvikling som Danmark deltager i, herunder OECD-strategiprocessen og den nordiske strategi for bæredygtig udvikling.

Ved Rio+5 blev det vedtaget at opfordre alle lande til inden 2002 at udarbejde nationale strategier for bæredygtig udvikling. Danmark er som bekendt i færd med at udforme sin, se nedenfor punkt 7, og har deltaget aktivt i arbejdet med den nordiske strategi for bæredygtig udvikling.

OECD's Generalsekretær har på OECD's ministermøde i maj 2001, der afholdtes under dansk formandskab, fremlagt en rapport »Policies Towards Sustainable Development« (politikker, der sigter mod bæredygtig udvikling). Rapporten indeholder anbefalinger til regeringerne i OECD området. Ministermødet besluttede, at OECD's kerneaktivitet, de økonomiske, miljømæssige og sociale landegennemgange, udbygges til også at omfatte en vurdering af medlemslandenes bestræbelser på at opnå bæredygtig udvikling, især med fokus på om medlemslandene formår at skabe en afkobling mellem økonomisk vækst og presset på miljø- og naturressourcerne. Til det brug skal OECD udvikle et sæt indikatorer, der skal gøre det muligt at måle landenes indsats. Det er forventningen,